

STUDIEGIDS

VROUW
VANDAAG

Terug naar bijbelse paden

WILMA SAMYN
MARIEKE DEN BUTTER

INHOUDSOPGAVE

	Inleiding	3
HOOFDSTUK 1	Maak mij een vrouw van Uw Woord	4
HOOFDSTUK 2	Geschapen als man of vrouw	6
HOOFDSTUK 3	Single of getrouwd	8
HOOFDSTUK 4	Gezin	10
HOOFDSTUK 5	Moeder	12
HOOFDSTUK 6	Kinderen, een zegen	14
HOOFDSTUK 7	Zwangerschap, geboorte en borstvoeding	15
HOOFDSTUK 8	Opvoeding	17
HOOFDSTUK 9	Vreugdevol huishouden	19
HOOFDSTUK 10	Gastvrijheid	21
HOOFDSTUK 11	Identiteit	22
HOOFDSTUK 12	Generatiedenken	24
BIJLAGE	Bewaarder van de bronnen	26

INLEIDING STUDIEGIDS BIJ *VROUW VANDAAG – TERUG NAAR BIJBELSE PADEN*

In de loop van de afgelopen jaren is regelmatig door verschillende vrouwen gevraagd of er een studiegids beschikbaar was bij onze boeken *Bemoedigingen voor moeders*. Hoewel we vaak nagedacht hebben over mogelijkheden om een studiegids bij de boeken te maken is daar niets van gekomen. Naar ons idee was het niet echt haalbaar om bij honderd dagboekstukjes, waarbij elk stukje een ander onderwerp beschrijft, een studiegids te schrijven.

Toen we echter begonnen met het schrijven van *Vrouw Vandaag* werd duidelijk dat er bij dit boek wel een studiegids zou passen.

Allereerst bestaat het boek uit twaalf hoofdstukken met twaalf duidelijk afgebakende onderwerpen. En hoewel de onderwerpen natuurlijk wel met elkaar te maken hebben, zou je hier toch elke keer dat je samenkomt een ander onderwerp kunnen bespreken.

Ten tweede nodigen de onderwerpen die we bespreken uit tot een gesprek. In de praktijk van het dagelijks leven is het misschien weleens moeilijk om met zusters de onderwerpen (waar we allemaal mee te maken hebben) te bespreken, maar met dit boek en de studiegids krijg je handvatten om deze onderwerpen ter sprake te brengen.

Als derde zijn de onderwerpen mooi om te bespreken maar soms ook wel prikkelend. Deze uitdaging is goed en naar ons idee is het belangrijk om elkaar als zusters over deze onderwerpen op te scherpen. Niet dat je het altijd met elkaar eens hoeft te zijn over bijvoorbeeld de praktische uitwerkingen, maar het is heel goed als je eigen ideeën uitgedaagd worden in een veilige omgeving. Zo kun je leren en kun je groeien. En hoe oud je ook bent, er zijn altijd mogelijkheden om nieuwe dingen te leren en om te groeien.

Ten vierde is de studiegids niet leeftijdgebonden. Vrouwen in alle fasen van het leven kunnen met elkaar en van elkaar leren. We hebben elkaar nodig, net zoals een lichaam alle leden nodig heeft.

We kunnen niet zonder de ervaringen en de lessen van oudere vrouwen en niet zonder het enthousiasme en de moed van jongere vrouwen. Samen moeten we ons blijven verdiepen in wat het Woord zegt over onze rol zodat wij de goede woorden van God weer kunnen doorgeven aan de volgende generatie.

De studiegids kun je gebruiken in een groep, maar natuurlijk ook als echtpaar of individueel. Vaak vragen we in de studiegids om bepaalde onderwerpen te bespreken met elkaar, maar als je zelf de studiegids gebruikt, kun je dit als aansporing zien om erover na te denken en misschien voor jezelf dingen op te schrijven.

De studiegids is een springplank tot gesprek en tot nadenken. Buiten de vragen die wij opgeschreven hebben kunnen er nog veel meer vragen gemaakt worden. Dit is alleen maar goed. Houd er rekening mee dat je waarschijnlijk meer dan twaalf weken nodig hebt om alles met elkaar te bespreken. Dat geeft niet ... zorg gewoon dat er genoeg thee en koffie is ;-).

Onze hoop is dat deze studiegids, samen met het boek, tot grote zegen zal zijn. Dat vrouwen het Woord van God steeds meer lief zullen krijgen en ernaar verlangen om wijs te worden. Dat het mag helpen in gesprekken tussen (generaties) vrouwen en dat steeds meer vrouwen terug zullen gaan naar die aloude paden en die goede weg. Voor iedereen ziet dit er anders uit. Iedere vrouw is anders en alle omstandigheden zijn verschillend. Maar één ding is ondanks al onze verschillen hetzelfde. Namelijk de eeuwige trouw van God. 'Vertrouw op de HEERE met heel je hart, en steun op je eigen inzicht niet. Ken Hem in al je wegen, dan zal Hij je paden rechtmaken' (Spr. 3:5-6).

Gods zegen wensen we jullie allen toe,

Wilma Samyn-Oudshoorn

Marieke den Butter-Kommers

MAAK MIJ EEN VROUW VAN UW WOORD

1. Herken je de beperkte bijbelse geletterdheid, ofwel het bijbels analfabetisme? In welke situaties loop je daartegenaan?
2. In Hebreëen 4:12 wordt geschreven dat het Woord van God levend en krachtig is en scherper dan enig tweesnijdend zwaard. Vaak horen en lezen we om ons heen dat het Woord levend en krachtig is. Dat is goed, maar soms ontbreekt dat scherpe tweesnijdende zwaard dat doordringt tot op de scheiding van ziel en geest, gewrichten en merg en dat de overleggingen en gedachten van het hart oordeelt. Wanneer de Bijbel opengaat kun je geconfronteerd worden met dingen die niet goed zijn in je leven. Op welke thema's zou in jouw leven dat tweesnijdende zwaard doordringen?
3. Romeinen 12:2 roept ons op om veranderd te worden in onze gezindheid. Wat betekent het om een 'veranderde gezindheid' te hebben? Hoe wordt dit zichtbaar in het leven van elke dag en hoe kun je meer en meer veranderd worden?
4. Waarom is het zo belangrijk dat we de héle Bijbel lezen?
5. 'Ik geloofde dat de Bijbel over mij ging. Ik geloofde dat ik de Bijbel moest lezen om daaruit te leren hoe ik moest leven en om gerustgesteld te worden dat ik een geliefd mens was en vergeving had gekregen. Ik geloofde dat de Bijbel een wegenkaart voor mijn leven was, en dat je in elke situatie een gedeelte zou kunnen vinden om je troost of leiding te geven, als je tenminste wist hoe je de Bijbel moest lezen en interpreteren.' (Jen Wilkin, *Thuis in het Woord*, p. 20). Herken je je in deze manier van bijbellezen? Waarom geeft deze manier van lezen slechts gedeeltelijk of beperkte hulp?
6. We moeten bij het bijbellezen eigenlijk als eerste vragen: 'Wat vertelt dit gedeelte mij over God?' Daarna kunnen we vragen of het ons iets over onszelf kan leren. Waarom is dit zo belangrijk?
7. Hoe geef je bijbeltijd in je eigen leven vorm en wat zijn de punten waarin je kunt groeien?
8. C.S. Lewis schrijft: 'We zijn als een onwetend kind, die moddertaarten blijft maken in een achterbuurt omdat hij zich niet kan voorstellen wat er bedoeld wordt met een vakantie aan het strand. We zijn veel te snel tevreden.'¹ Herken je deze tevredenheid met je huidige situatie? Hoe kun je groeien in verlangen naar meer van God?
9. Het leren van een bijbeltekst was voor mij niet nieuw. Het memoriseren van hele hoofdstukken uit de Bijbel was dat wel. Ken jij in je omgeving mensen die dit doen? Wat vind je van het uit je hoofd leren van bijbelgedeeltes? Waarom is het zo belangrijk dat Gods Woord in ons is? (Zie ook Ps. 1 en Joh. 15 en 17)

¹ Lewis, C.S., (1980), *The weight of glory and other addresses*, MacMillan Publishing Company, blz. 5.

10. Tegenwoordig hoor en lees je veel over yoga en mindfulness. Ook onder christenen worden deze termen steeds gangbaarder. Wat vind je hiervan? Waarom is het zo belangrijk dat we ons verdiepen in de oorsprong van deze praktijken?
11. Bidden en een open Bijbel is een prachtige, rijke combinatie. Hoe ga jij met deze combinatie om? Wissel met elkaar van gedachten hierover.

GESCHAPEN ALS MAN OF VROUW

1. Lees Genesis 1:27, Mattheüs 19:4 en 1 Petrus 3:1-7.
God schiep de mens. Eén soort in twee hoedanigheden: mannelijk en vrouwelijk. Denk na over de overeenkomsten en verschillen tussen man en vrouw.
2. Noem redenen waarom God mannen en vrouwen verschillend geschapen heeft.
3. Man en vrouw zijn beiden geschapen naar het beeld van God. Elk mag op zijn wijze hier op aarde een deel van God laten zien. John Piper zegt: 'Vrouw zijn is een speciale roeping van God om de heerlijkheid van Zijn Zoon te tonen op manieren die we niet zouden zien als er geen vrouwen zijn.'
Benoem een aantal manieren waarop jij Gods heerlijkheid kunt laten zien. De volgende teksten kunnen je daarbij misschien helpen: Genesis 3:20, Jesaja 63:9, Jesaja 66:13, 1 Timotheüs 5:8-
4. Andreas en Margareth Köstenberger zeggen in het voorwoord van hun boek *God's design for man and woman*: 'Het is van essentieel belang dat wij als mannen en vrouwen worstelen met onze identiteit in het belang van gezonde huwelijken, gezinnen en kerken, maar het is nog meer van belang voor het Evangelie van Jezus Christus in onze wereld.'
Waarom is dat zo? Herken jij iets van die worsteling?
5. Met welke leugens over het vrouw zijn ben jij opgegroeid? Waar zie jij in jouw leven invloeden van één van de feministische golven?
6. Het feminisme heeft een denken binnengebracht dat haaks staat op de waarheid van Gods woord over vrouwen. Juist omdat het zo tegen Gods inzettingen ingaat, schrijven we in hoofdstuk 2 dat het zelfs zo kan zijn dat deze feministische golven ons nog dieper doen zinken. Welke grote gevaren van het feminisme zie jij?
7. Uiteindelijk heeft het feminisme vrouwen beroofd van hun aangeboren en ingeschapen verlangen moeder te worden en een nieuwe generatie te koesteren, te onderwijzen en op te voeden. Herken jij dit in je eigen leven of in het leven van anderen? Noem dingen waaraan je dit zou kunnen herkennen.
8. In hoofdstuk 2 bespreken we vier categorieën wanneer het gaat over man en vrouw zijn: sekse, gender, cultureel bepaalde normen en roeping. Plaats elk van onderstaande zinnen in 1 van deze categorieën. Herken je deze categorieën? Twijfel je soms in welke categorie je dingen moet plaatsen? Wat zijn twijfelgevallen en waarom?
  - Mijn dochter is nogal stoer en eigenlijk speelt ze nooit met poppen.
  - Gender reveal party: het feestje waarop je het geslacht van je baby onthult aan vrienden en familie.
  - Ik ben onderdanig aan mijn man.

- Veel tienermeisjes zijn onzeker over zichzelf. Als ze niet denken te voldoen aan het ideale vrouwbeeld, gaan ze twifelen over wie ze zijn. Volgens Abigail Shrier, schrijver voor Wall Street Journal, is hun reactie vaak zoiets als het volgende: ‘Ik weet niet precies of ik een jongen wil zijn. Ik weet wel dat ik geen meisje wil zijn.’²

9. Abigail Shrier schreef het boek *Irreversible damage. The transgender craze seducing our daughters*. Hierin doet ze als journalist onderzoek naar de extreme stijging van genderdysforie onder tienermeisjes (1000 % in de VS en meer dan 3000 % in de UK). Zij laat zien dat de hele genderideologie een groot gevaar is voor het welzijn van kinderen, vrouwen en gezinnen. Zij roept ouders op waakzaam te zijn. Om tegen de stroom van deze ideologie in te zwemmen dienen we als vrouwen en moeders proactief te zijn. Onze kinderen komen er hoe dan ook mee in aanraking via social media, influencers of de lhbt-agenda in het onderwijs.

A. Hoe wapen je hen hiertegen?

De meeste tieners maken wel een tijd door waarin zij worstelen met onzekerheid over hun identiteit. Zeker in een tijd van social media waarin de ideaalbeelden constant voor hun netvlies komen. Wanneer ze hiervan afwijken en hieraan niet denken te kunnen voldoen, kunnen deze natuurlijke gevoelens geïnterpreteerd worden als symptomen van genderdysforie.

B. Hoe kun je je dochters vormen en trainen zodat ze ontdekken dat het fijn en bijzonder is om vrouw te zijn?

10. Van veel tienermeisjes en jonge vrouwen – ook in de christelijke gemeente – horen we dat ze eigenlijk moeder willen worden, maar dat niet naar de buitenwereld toe durven benoemen. Ook niet in de kerk. Hoe heb jij als vrouw invloed op een nieuwe generatie vrouwen? Welk beeld wil jij overbrengen? Hoe kan een tekst zoals Titus 2:3-5 je daarbij helpen?
11. Het Evangelie is voor vrouwen heel goed nieuws. Waarom?

² Abigail Shrier, *Irreversible damage. The transgender craze seducing our daughters*, Regnery Publishing, 2020, blz. 8.

SINGLE OF GETROUWD

1. Zowel single zijn als het huwelijk weerspiegelen een aspect van het Evangelie. Het is belangrijk om daar regelmatig aan herinnerd te worden. Welke aspecten van het Evangelie zie je weerspiegeld in het single zijn en welke in het gehuwd zijn?
2. Gehuwd of single, allemaal hebben we een mening over single zijn. Dat gaat van 'als single ben je heerlijk vrij' tot 'hoe zielig is het wel niet om single te zijn'. We beschrijven op pagina 47 een traditionele en een moderne visie. Waar herken jij je meer in: in de traditionele of in de moderne visie? Hoe kun je jezelf of anderen bemoedigen en onderwijzen met bijbelse woorden rondom het single zijn?
3. Over het allereerste huwelijk dat op aarde plaatsvond lezen we in Genesis 2:22-24. In de verzen 22-23 vindt een bijzonder mooie, romantische bruiloft plaats. We lezen daar zo mooi dat het God is die de vrouw bij Adam brengt. Adam vindt het geweldig en in poëtische taal bezingt hij dit samenkomen. Het is een start van een nieuwe eenheid, het ontstaan van een nieuw gezin. 'Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten.' Dit is een eerste stap die gezet moet worden. Waarom is dat zo belangrijk? Hoe ga je om met het gebod je ouders te eren, zonder dat het een eigen gezonde relatie in de weg staat?
4. Op welke manieren kun je toch nog ongezond gebonden zijn aan je ouders of het gezin waar je uitkomt? Je kunt zelfs nog gebonden zijn aan je ouders nadat zij allang overleden zijn. Hoe kun je je ouders verlaten wanneer er bijvoorbeeld een ongezonde emotionele gebondenheid is door een zekere bitterheid? Of als er een bepaalde financiële gebondenheid is?
5. Dit verlaten betekent ook het verlaten van alle anderen. Kun je als gehuwde man of vrouw bevriend zijn – en dan niet als koppel – met iemand van het andere geslacht? Waarom wel/niet?
6. In een huwelijk moeten man en vrouw zich aan elkaar hechten. Hoe vindt die hechting plaats? Noem praktische voorbeelden. Maak een plan hoe jij komende week/maand aan die hechting gaat werken.
7. In een huwelijk is het niet meer 'jij' en 'ik', maar 'wij'. Deze eenheid wordt aangeduid met het Hebreeuwse woord *echad*. Dat is hetzelfde woord dat gebruikt wordt in het Joodse sjema-gebed. We lezen het in Deuteronomium 6:4: 'Luister, Israël! De HEERE, onze God, de HEERE is één!' Dit woord 'één' gaat niet om het getal 1, maar wijst op een eenheid. Net zoals God uit meerdere Personen bestaat, maar één is, wordt datzelfde woord gebruikt voor man en vrouw in het huwelijk. Hoe zou jij die eenheid in het huwelijk beschrijven?
8. Wat zegt de Bijbel over intimiteit en seksualiteit? Denk bijvoorbeeld aan Spreuken 5:18-19; Hooglied, 1 Korinthe 7:1-9.
9. Hoe kun je als echtpaar groeien in je seksuele relatie? Herken jij de wisselwerking die er is tussen de seksuele relatie en de groei en verdieping van je relatie in het algemeen?

10. Eén van de belangrijkste dingen in een huwelijk is misschien wel communicatie. Welke belemmeringen kunnen er zijn om tot echte communicatie te komen?
11. Met bepaalde verwachtingen ga je het huwelijk in. Sommige zullen vervuld zijn, maar andere misschien helemaal niet. Of misschien had je wel verwacht te trouwen, maar ben je single. Hoe ga je om met niet-vervulde verwachtingen?
12. Welke bijbelgedeelten zouden je kunnen helpen wanneer je vindt dat je man je niet gelukkig maakt? Hoe zou je anderen in zo'n situatie kunnen raad geven?
Welke teksten kunnen helpen wanneer je als single niet tevreden bent zonder echtgenoot?
13. Op pagina 59 en 61 spreken we over vrouwen die hun man graag willen sturen op een pad dat zij voor hem in gedachten hadden. Herken je dat? Wat is het probleem hiermee? Wat zou een bijbelse oplossing zijn om dit los te laten?
14. In Genesis 2:18 wordt de vrouw een hulp tegenover de man genoemd. Op welke manieren kun je helper zijn? Noem praktische voorbeelden.
15. Hoe ga je om met de taak van helper als je het gevoel hebt dat er weinig of nooit naar je geluisterd wordt? Of wanneer je vindt dat al je werk niet gewaardeerd wordt?
16. In Gods ontwerp voor het huwelijk heeft onderdanigheid een plaats.
  - A. Wat kunnen we leren van de onderdanigheid die we in de Drie-eenheid zien?
  - B. Omschrijf met bijbelse woorden onderdanigheid in het huwelijk (Ef. 5:22-33; Kol. 3:18-25; Tit. 2:5; 1 Petr. 3:1-5)
  - C. Hoe laat onderdanigheid aan je man zien dat jij op God vertrouwt?
17. Eén van de belangrijkste dingen waar je man naar verlangt, is respect. Hoe toon je respect? (Spr. 17:1; 19:13; 21:9; 31:12,28; Ef. 5:22, 33; 1 Petr. 3:3-4)
18. Het huwelijk is een verbond voor het leven. Waarom? (Gen. 2:18-24; Mal. 2:14-16; Mark. 10:1-12; Pred. 5:4-6).
19. Hoe breng je met bijbelse woorden troost en bemoediging in een echtscheidingsituatie?

GEZIN

1. Waarom is het gezin de belangrijkste instelling ter wereld?
2. Geef een bijbelse definitie van het gezin.
3. Maak een lijst van verschillende taken en functies van een gezin. Zie jij dingen waarin jullie als gezin zouden kunnen groeien?
4. Eén van de redenen dat God het gezin gegeven heeft, is dat eenzamen een plaats hebben. In Psalm 68:7 lezen we dat God eenzamen in een huisgezin plaatst. Hoe doet Hij dat? Hoe zou jij zelf daar een rol in kunnen spelen?
5. Hoe bouw je als vrouw aan een gezin dat als een schuilplaats ervaren wordt?
6. Lees Efeze 4:17-5:21.
  - A. Welke dingen van jouw oude mens beïnvloeden jouw gezin? Hoe leg je dat af en hoe vernieuw je je denken (Ef. 4:22-23)?
  - B. Hoe laat je als vrouw in je gezin zien dat jij God navolgt? Hoe proeven je gezinsleden en gasten dat?
7. Als christen maak je deel uit van Gods gezin (Mark. 3:35; Ef. 2:19; 1 Tim. 3:15; 5:4). 'Ons vermogen om bij te dragen aan de heiligheid van Gods huisgezin hangt af van de heiligheid van ons eigen gezin ... Heiligheid thuis is de eerste vereiste voor bruikbaarheid buitenshuis' (Scott Hubbard)³. Wat vind je van zo'n uitspraak?
8. Het gezin is de vormingsplaats van menselijke relaties. Maak een lijst van dingen die in het gezin betrekking hebben op hoe je met elkaar omgaat. Op welke dingen wil jij komende tijd in jouw gezin alert zijn?
9. Charles Spurgeon zei: 'Zij die denken dat een vrouw die thuis is met haar kleine gezin, niets doet, denken het tegendeel van wat waar is. De godvrezende moeder kan haar huis amper verlaten om naar de kerk te gaan; maar droom niet dat zij verloren is voor het werk van de kerk; verre van dat, zij doet de best mogelijke dienst voor haar Heer. Moeders, de godvruchtige opvoeding van uw kroost is uw eerste en meest dringende plicht.'
Het gezin wordt wel een 'kerkje in het klein' genoemd. Hoe geef jij dat gestalte in jouw gezin? Welke taak heb je daarin als vrouw?
10. Kijk eens eerlijk naar jezelf. Ben je zo druk met jouw gezin, je werk of vrijwilligerswerk dat het je afhoudt van een levende relatie met de Heere? Hoe maak je tijd voor je dagelijkse omgang met de Heere en Zijn Woord? Hoe laat je je leiden door Zijn Geest?
11. Opofferend leven betekent dat je je tijd, je talenten en je middelen geeft ten behoeve van anderen. Shona Murray zegt: 'God vindt het belangrijk dat ik een opofferend leven leid om Zijn geweldige mooie offer en Zijn hart vol liefde en zorg te weerspiegelen!' In

³ Scott Hubbard, 'Holiness Is Never Far from Home. Fighting sin and satan with a family.' www.desiringgod.org/articles/holiness-is-never-far-from-home, 10-03-2020.

hoofdstuk 2 zagen we dat vrouwen hier op aarde een deel van God weerspiegelen. Hoe kan dit inzicht jou helpen met vreugde vrouw te zijn en een opofferend leven te leiden?

12. Lees Psalm 127, een psalm over het bouwen aan je gezin. Hoe kan deze psalm je als vrouw bemoedigen?
13. In andere talen hebben we soms hele mooie woorden voor de persoon die van een huis een thuis maakt. In het Engels gebruiken ze het woord 'homemaker' en in het Afrikaans 'tuisteskepper'. Raar eigenlijk dat we hier in het Nederlands niet echt een woord voor hebben. De woorden 'huisvrouw' of 'huishoudster' dekken niet echt de lading en hebben voor de meeste mensen ook een negatieve lading. Denk eens na over een mooi nieuw woord!

MOEDER

1. In Genesis 1:27 staat geschreven: ‘En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen.’ Zowel de man als de vrouw zijn dus naar het beeld van God geschapen. Beiden zijn gelijk en ook weer verschillend. Dat betekent dat de vrouw een deel van het beeld van God draagt dat een man niet heeft en andersom. Probeer na te gaan waarin de verschillen tussen man en vrouw te zien zijn en hoe dat naar voren komt in verschillende aspecten van het leven. In het opvoeden van kinderen bijvoorbeeld, of in het omgaan met onverwachte situaties. In het geestelijke leven en in de praktijk van het huishouden.
2. Tegenwoordig wordt veel gepleit voor God als vrouw. Uit de feministische hoek en ook in kerkelijke kringen. Hoewel het beeld van God op een speciale manier in een vrouw te zien is, is het toch niet bijbels om God als vrouw te zien. Waarom niet?
3. Voor het woord baarmoeder lezen we in het Hebreeuws het woord *racham*. Niet alleen voor het woord ‘baarmoeder’, maar ook voor de woorden die wijzen op barmhartigheid en ontferming. Waarom is dit zo bijzonder?
4. Het is mooi om in de Bijbel te zoeken naar de betekenis van woorden. Door de woorden in verschillende teksten te lezen wordt een betekenis duidelijker en krijgen teksten een diepe betekenis. Denk bijvoorbeeld aan het woord ‘baarmoeder’ waarbij we in de Bijbel niet alleen het woord *racham* lezen, maar ook andere woorden. Zoek de volgende bijbelgedeelten op en probeer na te gaan waarom de verschillende woorden gebruikt worden en wat voor betekenis dat geeft in de teksten.
  1. *Beten* (buik, buikholte): bijvoorbeeld in Genesis 25:23,24; 30:2. Verder staat dit woord in Job 1:21 en in Psalm 22:10,11; 58:4; Jesaja 49:1; Jeremia 1:5.
  2. *Rechem*, de mannelijke vorm van *racham*: Genesis 29:31; 30:22; Numeri 8:16; 12:12; 1 Samuel 1:5,6; Job 3:11; 10:18; 31:15; Psalm 22:11; 58:4; 110:3; Jeremia 1:5; 20:17,18.
  3. *Meah*: baarmoeder, ingewanden, hart, zachtmoedig en medelijdend. Dit woord vind je in Genesis 25:23; Ruth 1:11; 2 Samuel 7:12; Psalm 71:6; Jesaja 16:11; 49:1; Jeremia 31:20.
5. ‘En Ik zal vijandschap teweegbrengen tussen u en de vrouw, en tussen uw nageslacht en haar Nageslacht; Dat zal u de kop vermorzelen en u zult Het de hiel vermorzelen’ (Genesis 3:15). Satan haat het nageslacht van de vrouw. Hij haat niet alleen de beloofde Verlosser, maar ook alle mensen die naar Gods beeld geschapen zijn. Satan is gekomen om te stelen, te doden en te vernietigen (Joh. 10:10). En nog steeds gaat hij daarmee door. Noem een aantal dingen waaraan je kunt zien dat hij ook nu daarmee bezig is. Denk bijvoorbeeld aan de gedachtegangen achter abortus, anticonceptie en sterilisatie.
6. ‘Elke vrouw heeft een moederhart.’ Wat vind je van deze uitspraak? Ken je vrouwen die niet je echte moeder zijn, maar toch als een moeder voor je waren?
7. Kinderloosheid is een groot verdriet. Dat komt voor vrouwen onder andere door het feit dat het krijgen van een kind uniek bij een vrouw hoort en het heel natuurlijk is om als vrouw

naar kinderen te verlangen. Hoe kunnen we als vrouwen om kinderloze vrouwen heen staan?

8. Het feminisme trekt diepe sporen in ons denken. Zie je dit ook in je eigen denken over het moederschap?
9. Wanneer je als vrouw andere keuzes maakt dan je familie of je vrienden of dan wat de samenleving of je omgeving van je verwacht, kan het zo zijn dat je hierdoor, ondanks al je goede argumenten, gezien wordt als een ‘muts op de Veluwe’, of als ‘carrièrevrouw’. Dit kan eenzaamheid en ook lijden met zich meebrengen. Wat vind je hiervan? In hoeverre kunnen we verwachten dat anderen onze keuze begrijpen?
10. Welke gevolgen heeft jouw visie op vrouw zijn, moederschap en carrière voor de opvoeding van je dochters?
11. Het moederschap is geven en opofferen. Hoe zie je dit in je eigen leven?
12. Hoe kun je als vrouw dankbaarheid cultiveren en vreugde vinden in het alledaagse?
13. De rol van een moeder is cruciaal in het leven van een kind. Dit blijkt uit vele onderzoeken. Hoe komt het dat deze waarheid onderdrukt wordt?
In haar boek *Being there* zegt Erika Komisar dat als de samenleving zou begrijpen hoe belangrijk de rol van een moeder is, ze er alles aan zou moeten doen om moeders tenminste de eerste drie jaar bij haar kind laten zijn, omdat de gevolgen van een afwezige moeder grote gevolgen heeft.⁴ Hoe zie jij dat? Hoe lang zou die tijd van afhankelijkheid kunnen duren?
14. Afhankelijkheid en een sterke binding met de moeder zijn een fundament waarop echte onafhankelijkheid gevormd wordt. Om echt onafhankelijk te zijn heeft een kind een lange tijd van afhankelijkheid nodig (E. Komisar). Wat vind je van deze uitspraak?
15. Jonge en oudere kinderen hebben een moeder nodig. Waarom is een aanwezige moeder voor grote kinderen ook belangrijk?
16. Buitenshuis werken kan nodig en goed zijn. Toch is het goed om er eerlijk over na te denken. Wat denk je van het volgende: ‘Als vrouwen zouden weten hoe ontzettend belangrijk hun rol is in de levens van hun kinderen, zouden minder vrouwen het verlangen hebben om buitenshuis te werken.’
17. Denk na over de volgende citaten:
  - ‘Geef mij een kind voor de eerste vijf jaar van zijn leven en hij zal voor altijd de mijne zijn.’ (Vladimir Lenin)
  - ‘Kinderen zijn geen afleiding van belangrijker werk. Zij zijn het belangrijkste werk.’ (C.S. Lewis)
  - ‘Een gezin is het belangrijkste in het leven en we liegen jonge vrouwen voor dat hun carrière het belangrijkste in het leven is.’ (Jordan Peterson)
  - ‘Het is wereldwijd gedocumenteerd dat vrouwen vaak zachtaardiger zijn, socialer in het leven staan, minder de neiging hebben om het eigen ego te promoten, en meer voldoening halen uit de omgang met mensen dan uit een baan als manager of als toppoliticus.’ (Griet Vandermassen)
  - ‘Ik had natuurlijk thuis kunnen blijven, koekjes kunnen bakken en thee kunnen drinken, maar ik heb ervoor gekozen om te voldoen aan mijn professie.’ (Hillary Clinton)

⁴ Komisar, E., (2017), *Being there: why prioritizing motherhood in the first three years matters*, Tarcher/Putnam, blz. 32.

KINDEREN EEN ZEGEN

1. In Genesis 1:28 lezen we de eerste woorden van God tot een mens gesproken: 'Wees vruchtbaar, wordt talrijk, vul de aarde en onderwerp haar.' Wat vind je van de uitspraak van Nancy Campbell naar aanleiding van bovenstaande tekst: 'Gods wil voor je leven is nooit in tegenspraak met Zijn geboden.' Denk hierin ook aan Psalm 33:11.
2. Kinderen worden in de Bijbel altijd gezien als een zegen. Wanneer de Heere een volk zegent, zegent hij met vruchtbaarheid en kinderen. Hoe komt het dat in onze tijd kinderen als last worden gezien in plaats van een zegen?
3. Francis Schaeffer zei eens: 'Vertel me wat de wereld vandaag zegt, dan zal ik je vertellen wat de kerk over zeven jaar zal zeggen.' Wat vind je hiervan? In het bijzonder in relatie tot gezinsvorming? Hoe komt het dat ideeën over kinderen en gezinsvorming die door de eeuwen heen gewoon waren, in korte tijd ook door christenen gezien worden als 'onverantwoordelijk' en 'niet meer nodig'?
4. Men zegt weleens dat christenen ontzet zijn over abortus, en terecht. Maar eigenlijk is de strijd om abortus al een verloren zaak, omdat de strijd al eerder begonnen is met ons denken over leven en anticonceptie. Hoe is ons denken over het leven veranderd?
5. Tegenwoordig zijn er veel mogelijkheden tot vruchtbaarheidsbehandelingen. Denk aan IVF (In Vitro Fertilisatie), OI (Ovulatie-inductie), IUI (Intra-Uteriene Inseminatie) etc. Toch zijn niet alle vruchtbaarheidsbehandelingen ethisch verantwoord. Praat hier met elkaar over.
6. Waarom is het zo belangrijk dat we als vrouwen het ongeboren leven vanaf het begin als menselijk leven zien? Wat betekent dit wanneer we vrouwen troosten die een miskraam hebben gekregen?
7. God weet van je verdriet om verloren zonen en dochters. Hij kent dit verdriet als geen ander. Daarom is het ook zo belangrijk dat we leren hoe Hij omgaat met verloren zonen en dochters. Op die manier krijgen we ook handvatten in het omgaan met dit verdriet. Kun je voorbeelden geven van manieren waarop God met verloren zonen en dochters omgaat?
8. Gebed voor verloren zonen en dochters is heel belangrijk. Soms wordt er binnen de gemeente niet echt gepraat over dit verdriet en men vindt het moeilijk om dit te delen. Hoe komt dat, denk je? Hoe kunnen we elkaar hierin helpen?
9. Ken je voorbeelden van mannen of vrouwen die bleven bidden voor hun kinderen en van wie de kinderen weer 'thuisgekomen' zijn? Waarom is het zo belangrijk dat we deze ervaringen horen en delen?
10. Tijd die je met kinderen doorbrengt is nooit verloren tijd. De tijd die je met je kinderen doorbrengt is kort. De Bijbel noemt het leven een zucht en een schaduw. Wat voor invloed heeft dit op je leven nu?

ZWANGERSCHAP, GEBOORTE EN BORSTVOEDING

1. Je hele wereld staat op zijn kop wanneer je ontdekt dat je zwanger bent. Misschien herken je dit wel. Het kan iets zijn waar je lang naar uitgezien hebt en waarvan je niet kan geloven dat het echt zo is. Het kan ook zo zijn dat het iets heel moeilijks is, dat je het gevoel hebt dat je leven instort. Praat over deze dubbele gevoelens die er kunnen zijn met elkaar door.
2. Abortus is moord. Waarom is het zo belangrijk dat we dit feit onder ogen zien? En wat kunnen we heel praktisch doen in de strijd tegen abortus?
3. We hebben nogal eens de neiging om negatief te praten over ongesteldheid, over zwanger zijn, over de overgang, of over andere dingen die typisch horen bij het vrouw zijn. Waarom is het zo belangrijk dat we juist als christenvrouwen op een positieve manier praten over het vrouw zijn?
4. Lees Romeinen 8:18-25. We leven in een gebroken wereld vol pijn, maar verlossing zal komen. Moeite en verdriet treffen zowel gelovigen als ongelovigen. Romeinen 8:22 vergelijkt de moeite in deze wereld met een bevalling. Er is barensnood, maar verlossing zal komen. Herken je deze vergelijking in je eigen leven?
5. Jouw lichaam is een tempel van de Heilige Geest (1 Kor. 3:16-17). Waarom is het zo belangrijk dat we ons lichaam altijd zien in dit perspectief? Welke perspectieven kom je nog meer tegen in het dagelijks leven? Versterkt dit het beeld van het lichaam als tempel van de Heilige Geest of breekt dit het juist af? e
6. Borstvoeding is een belangrijk onderwerp in 'mommy wars'. Waarom denk je dat juist dit onderwerp zo veel losmaakt? Herken je dit en hoe sta je er zelf in?
7. Wij geloven dat God vrouwen een baarmoeder gegeven heeft om kinderen in te laten groeien en borsten om kinderen te voeden. De baarmoeder wordt helaas echter vaak als last gezien en borsten worden geseksualiseerd. Hoe komt dat denk je?
8. Hoe komt het, volgens jou, dat er binnen de christelijke gemeente zo weinig aandacht is voor dit ontwerp van de Schepper? Is het nodig dat vrouwen elkaar hier meer in helpen? Zo ja, hoe zou dit verbeterd kunnen worden?
9. 'Wanneer een moeder haar kind zoogt, houdt zij het niet slechts in haar armen, maar drukt het aan haar borst, en voedt het met haar eigen melk; zo ook doet de Heere. Hij houdt niet alleen de ziel vast, maar Hij voedt haar met de melk van Zijn Woord' (R.M. McCheyne). Wat vind je van deze vergelijking? Lees in dit verband ook Jesaja 66:10-13 en 1 Petrus 2:1-2.
10. Doorslapen wordt vaak gezien als een belangrijke mijlpaal. Hoe eerder een baby doorslaapt, hoe beter. Hoe komt dat, denk je? Denk in je antwoord aan de behoeften van een kind, aan

cultureel bepaalde ideeën en ook aan je eigen behoeften. Probeer ook positieve oplossingen te bedenken voor vermoeide moeders en voor hun baby's.

11. Om elkaar als moeders te kunnen helpen is het belangrijk om gevoelig te zijn voor moeiten die vrouwen meegemaakt hebben ten aanzien van zwangerschap, geboorte en voeding. Hoe kunnen we elkaar tot steun zijn zonder elkaar te veroordelen? Hoe kunnen we eerlijk met vrouwen praten, moeilijke, pijnlijke onderwerpen niet uit de weg te gaan en toch iemand helemaal in liefde te aanvaarden? Probeer dit zo praktisch mogelijk te maken.

OPVOEDING

1. 'Kinderen opvoeden in de vreze des Heeren' klinkt niet zo modern. Toch denken we dat deze zin moeilijk te vervangen is door een andere zin. Praat er met elkaar over. Wat betekent het eigenlijk: 'Kinderen opvoeden in de vreze des Heeren'? Wat is de vreze des Heeren? Denk hierbij aan de volgende bijbelgedeelten: Deuteronomium 8:5,6; 1 Koningen 18:1-4; Psalm 19:10; 34:12; 111:10; 119:63,74,79; Spreuken 1:7,28,29; 14:26,27; Handelingen 9:31.
2. In Psalm 71:17,18 ziet de psalmdichter het doorgeven van de krachtige daden van God als zijn hoofddoel. Hoe is dat bij ons? Wat is hierin de rol van een moeder?
3. Waarom is het zo belangrijk dat we ons in de opvoeding focussen op het hart van ons kind?
4. Kun je voorbeelden geven van opvoedingssituaties waarin dit weleens moeilijk is? Wat zijn volgens jou de 'hartsproblemen' in die situaties? Geef elkaar ideeën over hoe je om kunt gaan met de problemen die te maken hebben met het hart van je kind.
5. 'Mijn zoon, verwerp de vermaning van de HEERE niet en heb geen afkeer van Zijn bestraffing. Want de HEERE straft wie Hij liefheeft, zoals een vader doet met de zoon die hij goedgezind is' (Spr. 3:11,12). Hoe doe je dit 'straffen' in de praktijk?
6. 'Heel de Schrift is door God ingegeven en is nuttig om daarmee te onderwijzen, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in rechtvaardigheid' (2 Tim. 3:16). Op welke manieren is de Bijbel te gebruiken in de alledaagse praktijk van het opvoeden? Probeer het zo praktisch mogelijk te maken.
7. Wie zijn jouw rolmodellen en waarom?
8. 'Wees als een moederbeer,' zegt Hillary Morgan Ferrer. Bescherm je kinderen en leer hen de dingen die zij in het leven nodig hebben. Om dit te kunnen doen moet je jezelf onderwijzen. Hoe onderwijs je jezelf? Hoe kun je als vrouwen elkaar hierin helpen?
9. In de Bijbel is het heel duidelijk dat er sprake is van een gezagsverhouding wanneer het gaat over ouders en kinderen. Van ouders wordt verwacht dat zij hun kinderen opvoeden in de vreze des HEEREN en van kinderen wordt verwacht dat zij hun ouders gehoorzamen. Hoe komt het dat dit in onze huidige tijd zo onder vuur ligt? Waarom is opvoeden en gehoorzamen zo iets belangrijks? Wat zijn de gevolgen van gehoorzamen en van niet gehoorzamen, van luisteren naar God en niet luisteren naar God? Denk in dit verband aan bijvoorbeeld de volgende bijbelteksten: Exodus 19:5, Deuteronomium 11:26-28; 21:18-21; 30:19-20; 1 Samuël 15:22; Jeremia 7:23,24; Zacharia 6:15; Efeze 6:1-4; Kolossenzen 3:18-25.
10. Waarom is opvoeden met genade zo belangrijk? Praat erover hoe je die balans vindt tussen consequenties voor ongewenst gedrag en genade in de opvoeding.
11. 'Opvoeden door anderen' is zo'n onderwerp wat best moeilijk kan zijn. Hoe weet je welke keuze het beste is? Wat brengt dat voor consequenties met zich mee?

12. Vreugde en verdriet lopen in de opvoeding vaak naadloos in elkaar over. Wanneer je dankbaar bent wanneer je ene zoon een bijbelstudie leidt voor studenten, voel je de pijn dieper van een andere zoon die niets meer van het geloof wil weten. Herken je dit? Hoe kun je in elke situatie de vreugde van de Heere je kracht laten zijn (Neh. 8:11)?
13. Hoe ga je om met kinderen die keuzes maken die volgens jou ingaan tegen wat God in de Bijbel leert?
14. Noem voorbeelden van situaties waarin humor je in je opvoeding geholpen heeft.
15. Wat zijn de heuvels waarop jij wilt sterven en wat zijn de heuvels die je niet koste wat kost wil verdedigen?
16. Vrouw zijn zonder vrees. Wat een hoog doel, maar ook: wat een mooi doel! Hoe kunnen we vrouwen worden die niet vrezen? (1 Petr. 3:6)

HUISHOUDEN

1. Huishouden is veel meer dan oprapen van speelgoed, poetsen, koken en de was doen. Het is een bediening. Het is dienstwerk in navolging van de grote Dienaar. Lees Mattheüs 20:26-28 en Lukas 22:26-27. Hoe liet Jezus een dienend hart zien? Wat kun jij leren van Jezus' voorbeeld wanneer jij bezig bent in je huishouden? (Joh. 13:15; Fil. 2:5-7)
2. Net zoals Jezus doet, mogen ook wij als vrouwen een plaats gereedmaken (Joh. 14:2). Jezus houdt daarbij het grote plaatje in het oog. Ook ons tijdelijke thuis is een beeld van ons eeuwig thuis. Hoe kun jij, wanneer je bezig bent met alle huishoudelijke klusjes die je misschien best wel saai vindt of waarin je geen uitdaging vindt, het grote plaatje in het oog houden? (Tit. 2: 3-5 én 11-15)
3. Op verschillende plaatsen benoemt de Bijbel 'goede werken' van vrouwen (1 Tim. 2:9-15; 1 Tim. 5:10; Tit. 2:3-5,14; 1 Petr. 3:6; Spr. 31). Welke 'goede werken' komen we tegen en hoe hebben die in onze tijd een plaats?
4. Iedereen heeft een thuis nodig. Een thuis is de kern van elke samenleving. Waar komt dat verlangen naar een thuis vandaan? Hoe kan jij als vrouw met 'blijdschap en hartelijke vreugde' (Deut. 28:47) bouwen aan een thuis?
5. C.S. Lewis zegt: 'Van je huis een thuis maken is werkelijk het belangrijkste werk ter wereld.' Hoe zie jij dat?
6. 'Opkomen voor je eigen tijd en rechten' is iets wat diep ingebakken in onze cultuur zit. Hoe kun je dit zien in het licht van de Bijbel? (Mark. 8:35; Luk. 17:7-10; 1 Kor. 9:19; 2 Kor. 5:15; Gal. 5:13; Fil. 2:7)
7. In veel relaties heerst een 50/50-mentaliteit wanneer het om taken in het huishouden gaat. Herken je dat? Zijn er gebieden waarin die mentaliteit een negatief effect heeft op je gezin? Wat kun je daarin veranderen?
8. Lees onderstaande teksten en ontdek welke werkhouding Gods Woord ons voorhoudt.

Deuteronomium 28:47-48; Psalm 100:2 .....

Psalm 110:3; Jesaja 1:19 .....

Prediker 9:10; Kol. 3:23 .....

Jeremia 48:10a.....

Mattheüs 25:21; Lukas 16:10 .....

1 Korinthe 15:58 .....

Galaten 6:9; 2 Thessalonicenzen 3:13 .....

Efeze 6:6-7.....

Kolossenzen 3:17 .....

1 Thessalonicenzen 1:3; Hebreeën 6:10; 1 Korinthe 13:4-8.....

Hebreeën 12:28.....

9. Wijze vrouwen bouwen hun huis op (Spr. 14:1; 24:3). Lees Jakobus 3:13-18.
- Met welke woorden wordt de 'wijsheid van boven' omschreven?
  - Hoe kan dit gedeelte je helpen om in wijsheid je huis te bouwen?
  - Hoe kan je hiermee praktisch bezig zijn in je huis?
10. In Titus 2:3-5 lezen we dat het oudere vrouwen zijn die de jongere vrouwen onderwijzen. In dat mentorschap gaat het over dingen als verstandig zijn, man en kinderen liefhebben en de zorg voor je huishouden. Het gaat over het doorgeven van praktische christelijke waarden. Een mentor wijst je de weg, geeft raad, draagt nieuwe inzichten aan en bemoedigt je.
- Heb jij zo'n mentor uit de christelijke gemeente in je leven? Of ben jij zelf zo'n mentor? Hoe bouw je aan een mentorrelatie?
  - Wat kunnen belemmeringen zijn? Enerzijds om raad te ontvangen en anderzijds om raad te geven?
  - Hoe wordt in Titus 2:3 zo'n oudere mentorvrouw geschetst?
  - Zie jij jezelf als mentor? Hoe strek je je dan uit naar jongere vrouwen? Elisabeth Elliot zei ooit eens: 'Je bent nooit te jong om mentor te zijn, want er zijn altijd vrouwen jonger dan jij!'
11. Tevredenheid is een belangrijk bijbels thema. In hoofdstuk 9 schrijven wij dat tevredenheid en vertrouwen bij elkaar horen. Herken jij dit? Hoe helpt dit jou tevreden te zijn in alle omstandigheden? Hoe werk je aan een sfeer van tevredenheid in je gezin?
12. Er kan soms veel op je bordje liggen. Hoe stel je prioriteiten? Hoe kun je onderscheiden of dat wat je allemaal te doen hebt van God gegeven opdrachten zijn of dat je het jezelf oplegt of je door anderen laat opleggen? (Matt. 6:25-34; Spr. 2:1-6; Spr. 3:5-6)
13. Aan het einde van Zijn aardse bediening zegt Jezus: 'Ik heb het werk volbracht dat U Mij gegeven hebt om te doen' (Joh. 17:4). Ook Paulus stelt eenzelfde soort prioriteit als Jezus: 'Maar ik maak mij nergens zorgen over, en ook acht ik mijn leven niet kostbaar voor mijzelf, opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen, evenals de bediening die ik van de Heere Jezus ontvangen heb om te getuigen van het Evangelie van Gods genade' (Hand. 20:24). Hoe sta jij in je bediening als vrouw? Volbreng jij het werk dat God je gegeven heeft om te doen? Hoe is dat zichtbaar in je prioriteiten en tijdsbesteding?
14. In het Engels zeggen ze: 'You better take time to be a Mary, because you never can be a good Martha until you learn to be a good Mary sitting at the feet of Jesus.' Je kunt nooit een goede Martha zijn, totdat je leert een goede Maria te zijn die zit aan de voeten van Jezus. Wat vind je van zo'n uitspraak? Hoe zit dat in jouw leven?
15. 'Als mama niet gelukkig is, is niemand gelukkig.' Als moeder heb je een heel grote invloed in je gezin. Er zijn misschien dagen of perioden in je leven waarop het niet goed met je gaat en je merkt dat dan direct ook aan de reacties van de rest van je gezin. Hoe ga je daarmee om? Welke hoop hebben wij als christenvrouwen?

GASTVRIJHEID

1. Kun je voorbeelden noemen uit je eigen leven van mensen die radicaal gastvrij waren? Wat zijn de dingen die je graag van hen zou overnemen. Waarom?
2. Gastvrijheid is niet een optie. Gastvrijheid is niet een gave van de Geest, die de een wel heeft en de ander niet. Gastvrijheid wordt van ons allen verwacht en zou iets moeten zijn wat de gemeente van God kenmerkt. Wat vind je hiervan?
3. Waarom is gastvrijheid zo ontzettend belangrijk?
4. Waarom is het soms zo moeilijk om echt gastvrij te zijn? Probeer eerlijk na te gaan welke barricades er zijn om gastvrij te zijn. Hoe zou je dit kunnen veranderen?
5. Trots is een van de zonden die mensen ervan weerhoudt om hun huis open te zetten. Iedereen wil zich altijd van de beste kant laten zien en gastvrijheid laat aan anderen ook je minder mooie kanten zien. Praat hierover met elkaar en probeer na te gaan hoe je kunt strijden tegen zonden als trots, egoïsme etc.
6. Eenzaamheid is een probleem. Hoe komt het dat dit door de jaren heen een steeds groter probleem is geworden?
7. Hoe zou je praktisch in je eigen gemeente mensen kunnen helpen die eenzaam zijn?
8. Rosaria Butterfield was professor Engels aan de Syracuse Universiteit in New York. Toen ze achterin de twintig was, nam ze door feministische filosofie en lhbt-belangenbehartiging een lesbische identiteit aan. Haar specialisatie was 'kritische theorie', gespecialiseerd in 'queer theorie'. In de literatuur was haar focus gericht op de negentiende eeuw en dan in het bijzonder de teksten van Freud, Marx en Darwin. Ze was adviseur voor de lhbt-studentengroep en schreef het beleid van de universiteit op het gebied van koppels met dezelfde geaardheid. Ook lobbyde ze, samen met haar lesbische partner, actief voor allerlei lhbt-doeleinden. In 1999 bekeerde Rosaria zich tot het christelijke geloof door vriendschap met een predikant, Ken Smith en zijn vrouw. 'Ik verloor alles, behalve mijn hond,' schreef ze, 'maar ik won eeuwig leven in Christus.' Ken en zijn vrouw Floy nodigden Rosaria uit in hun huis en aan hun tafel. God gebruikte hun radicale gastvrijheid om Rosaria (een radicale vastberaden ongelovige), tot Hemzelf te trekken.⁵ Zij schreef het boek *The Gospel comes with a housekey* (Het Evangelie komt met een huissleutel). Volgens haar zijn het Evangelie en gastvrijheid onlosmakelijk met elkaar verbonden. Wat vind je hiervan? Hoe is dat in je eigen leven en wat kunnen we leren van het predikantsechtbaar dat Rosaria in hun huis uitnodigde?⁶
9. In 1 Timotheüs 5:10 lezen we dat de weduwe uit dit gedeelte geprezen wordt omdat ze niet alleen haar eigen kinderen opgevoed heeft, maar ook vreemdelingen heeft geherbergd, voeten van heiligen heeft gewassen en verdrukten heeft bijgestaan. Wat is de link met Titus 2:3-5? Zijn gastvrijheid en vrouw zijn met elkaar verbonden?
10. Hoewel we een voorbeeld kunnen nemen aan anderen is het toch heel belangrijk dat we onze eigen weg vinden in gastvrij zijn. Ieder geeft gastvrijheid op haar eigen manier vorm. Hoe geef jij gastvrijheid vorm en waarin zou je nog kunnen groeien?

5 Rosaria Butterfield, *Een onwaarschijnlijke bekering*, De Banier, 2014.

6 Rosaria Butterfield, *The Gospel comes with a housekey. Practicing radically ordinary hospitality in our post-christian world*. Crossway, 2018.

IDENTITEIT

1. Maak een lijst van de belangrijkste bronnen (boeken, magazines, YouTube, podcasts, social media) die op de een of andere manier invloed in jouw leven hebben.
2. Hoe zou jij jezelf omschrijven?
  - Ik laat me over het algemeen sterk beïnvloeden door bronnen vanuit de huidige cultuur en mensen om mij heen. Ik ga niet snel kijken of Gods Woord iets te zeggen heeft over mijn huidige vragen.
  - Gods Woord en andere christenen zijn er om mij te bemoedigen, maar wanneer ik me erdoor geprikkeld voel, zoek ik teksten en mensen op waarbij ik me goed voel.
  - Ik ga op zoek naar de waarheid in Gods Woord, maar ik vind het ook belangrijk om niet onnodig tegen de cultuur in te gaan.
  - Ik leg de dingen die ik hoor of zie altijd naast Gods Woord. Dat is de leidraad waarlangs ik al mijn keuzes en zienswijzen leg.
3. Het goede nieuws is dat God zondaren liefheeft. En door ons heen wil God verheerlijkt worden. Dat is uiteindelijk de essentie van het Evangelie: dat wij verlost worden van onze zondeschuld en God door ons nieuwe leven verheerlijkt wordt. Waarom is het zo belangrijk dat wij als christenvrouwen vanuit de essentie van het Evangelie leven? Wat betekent dat voor de praktijk van jouw leven als vrouw?
4. Decennialang hebben we de boodschappen gehoord: 'Jij bent genoeg', 'God houdt van je zoals je bent', 'Je bent een parel in Gods hand', 'Je bent kostbaar'. En hoe waar deze ideeën ook zijn, toch zijn het eigenlijk halve waarheden. Waarom hebben deze thema's weinig substantie? Hillary Ferrer zegt: 'Gezonde authenticiteit stopt wanneer een ongezonde tolerantie van zonde begint'. Waarom kan er een probleem zijn wanneer je elkaar bemoedigt met woorden als: 'Je hoeft niet perfect te zijn' of 'Je bent goed zoals je bent en je moet leren je mooie messy zelf lief te hebben'?
5. Hoe leer je ten diepste jezelf kennen?
6. Lees 1 Korinthe 4:1-4. Waar haalt Paulus zijn eigenwaarde vandaan? Vergelijk Paulus' idee met jouw idee over eigenwaarde.
7. Wat is het verschil tussen zelfvertrouwen en het vertrouwen waar bijvoorbeeld Psalm 22:10 over spreekt?
8. Hoe vind je je identiteit in Christus, zodat je kan zeggen: 'Zijn gerechtigheid is mijn gerechtigheid?' Wat betekent dat voor je?

9. In het proces van onze heiliging is er een spanningsveld tussen het feit dat God het is die dat werk in ons doet (Fil. 1:6; 2:13) en de vraag naar jouw volle inzet (Ef. 5:15; 1 Petr. 1:16). Herken je dat? Hoe vind je daar een balans in? Wat gebeurt er als de balans zoekraakt?
10. Romeinen 1:22-25 leert ons: ‘Terwijl zij zich uitgaven voor wijzen, zijn zij dwaas geworden, en hebben zij de heerlijkheid van de onvergankelijke God vervangen door een beeld dat lijkt op een vergankelijk mens (...) Zij hebben de waarheid van God vervangen door de leugen, en het schepsel vereerd en gediend boven de Schepper.’ Hoe weet je dat je een afgod aanbidt? Hoe kun je afgoden ontmaskeren? Hoe kom je dan op het punt dat je het beeld van je Schepper weerspiegelt?
11. De gebrokenheid in deze wereld kan je diep raken. Het antwoord op alle gebrokenheid ligt niet in het omhelzen van onze gebrokenheid, maar in het omhelzen van Jezus. Herken je dat? Waarom lijken we het soms fijner te vinden om te praten over onze gebrokenheid dan over de God Die ons redt?
12. Allie Beth Stuckey schreef het boek *You're Not Enough (And That's Okay)*.⁷ Diep van binnen heb je soms die gedachte: ‘Ik ben niet genoeg.’ Is dat een leugen of waarheid? Bespreek dit in bijbels licht.
13. We horen het overal om ons heen: volg je hart. Waarom kan dat gevaarlijk zijn? (Jer. 17:9; Matth. 15:19). Dit betekent niet dat je voor je hart moet wegvlugten. Hoe ga je om met de verlangens van je hart?
14. Leren jezelf lief te hebben is tegenwoordig – ook in christelijke kringen – een veelgebruikte methode om met problemen uit je verleden om te gaan. Want, is het idee, als je jezelf niet liefhebt, hoe kan je dan anderen liefhebben? Vaak wordt hierbij de tekst uit Mattheüs 22:39 gebruikt: ‘U zult uw naaste liefhebben als uzelf.’ Wij zeggen in hoofdstuk 11 dat dit eigenlijk een doodlopende weg is. Wat vind jij hiervan?
15. ‘We moeten niet minder van onszelf denken, maar minder aan onszelf’ (C.S. Lewis). In één zin kan C.S. Lewis hele diepe dingen zeggen. Welke bijbelse waarheden of bijbelteksten liggen ten grondslag aan deze zin?
16. Bespreek de begrippen zelfverloochening (Mark. 8:34), sterven aan jezelf (Mark. 8:35; Joh. 12:25) en geloofsgehoorzaamheid (Rom. 1:5; 16:26). Hoe hebben deze dingen een plaats in jouw dagelijks leven als vrouw?
17. ‘Hoe meer je dat wat we ‘jezelf’ noemen opzij kunt schuiven en je door Hem laat overnemen, des te meer word je waarlijk jezelf (...) Zoek jezelf en je vindt op den duur niets dan haat, eenzaamheid, wanhoop, woede, verval en verwoesting. Maar zoek Christus en je zult Hem vinden, en met Hem al het andere op de koop toe’ (C.S. Lewis, bronvermelding op p. 199 in *Vrouw vandaag*). Herken je dit?

⁷ Allie Beth Stuckey, *You're Not Enough (And That's Okay)*. *Escaping the toxic culture of self-love*, Sentinel, 2020

GENERATIEDENKEN

1. In de Bijbel wordt veel nadruk gelegd op generaties. God maakt Zijn verbond bijvoorbeeld niet alleen met Abram, maar ook met de generaties na hem (Gen. 17:7). Waarom wordt er in de Bijbel zo veel nadruk gelegd op generaties?
2. 'Ik, de HEERE, uw God, ben een na-ijverig God, Die de misdaad van de vaders vergeldt aan de kinderen, aan het derde en vierde geslacht van hen die Mij haten, maar Die barmhartigheid doet aan duizenden van hen die Mij liefhebben en Mijn geboden in acht nemen.' (Ex. 20:5,6). Zowel liefde voor God als het afwijzen van God en Zijn geboden heeft gevolgen. Praat hierover met elkaar.
3. John Wesley zei eens: 'Wat één generatie tolereert, zal de andere generatie omhelzen.' Kun je hiervan voorbeelden geven?
4. Generatiedenken vraagt offers, maar geeft ook zegen. Herken je dit?
5. 'Kindvrij' is een trend die ook in de christelijke gemeente steeds meer voeten aan de grond krijgt. Hoe komt dat denk je?
6. 'God heeft de mens een vrije wil gegeven en als je een vrije wil hebt, kun je dus ook zelf kiezen of je al dan geen kinderen wilt.' Wat vind je van deze stelling? En waarom?
7. In Exodus 1:12 lezen we dat hoe meer de Egyptenaren het volk Israël onderdrukten, hoe talrijker de Israëlieten werden en hoe meer zij zich uitbreidden. In Jeremia 29:4-7 lezen we dat God tegen de Israëlieten die in ballingschap gebracht zijn zegt, dat ze in die ballingschap huizen moeten bouwen, tuinen moeten aanleggen, vrouwen moeten nemen en zonen en dochters moeten verwekken. En nadrukkelijk wordt gezegd in vers 6: 'Word daar talrijk en verminder niet in aantal.' Dus in de slavernij breidde het volk zich uit en in de ballingschap werden ze talrijker. Wat heeft dit voor ons in deze tijd te zeggen?
8. Soms is het heel begrijpelijk om te denken: de wereld is zo slecht, laten we maar geen kinderen krijgen. Maar is het niet zo dat juist deze wereld 'goddelijk nageslacht' (Mal. 2:15) nodig heeft dat waarheid van leugen kan onderscheiden en daardoor juist in deze wereld een licht kan zijn? Praat hierover met elkaar.
9. Je zult ook in je eigen omgeving vast wel gehoord hebben dat het onverantwoord is om (meer) kinderen te krijgen. Probeer met elkaar antwoorden te vinden op deze opmerking.
10. Het is van groot belang dat wij onze kinderen leren dat vervolging en christen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Waarom? Hoe kunnen wij de volgende generatie voorbereiden op moeilijkheden en eventueel vervolging?
11. Waarom is een langetermijnvisie op kinderen zo belangrijk?
12. Probeer voorbeelden te bedenken van moeders die van grote invloed zijn geweest op de generaties na hen. Moeders uit je eigen omgeving en moeders uit de (kerk)geschiedenis. Wat kunnen wij van hen leren?

13. Hoe zou jij later herinnerd willen worden? Denk na over de erfenis die jij zou willen nalaten.
14. Waarom is het zo ontzettend belangrijk dat we als vrouwen in waarheid leven? Denk in dit opzicht bijvoorbeeld aan de offers die mensen voor waarheid gebracht hebben en aan het belang van waarheid voor de generaties na ons.
15. Hoe kunnen wij als vrouwen heel praktisch *coram Deo* leven?

BEWAARDER VAN DE BRONNEN

Er was eens ... een kleine stad ontstaan aan de voet van een bergketen. Hoog in de heuvels had een vreemde en stille bosbewoner het op zich genomen 'bewaarder van de bronnen' te zijn. Hij deed zijn ronde over de heuvels en waar hij een bron vond, ging hij aan het werk. Hij zuiverde de bron van slijk en gevallen bladeren, haalde modder en schimmels weg en reinigde de bron van alle dingen die er niet thuishoorden. Zo kon het water dat door het zand omhoog borrelde schoon, koud en zuiver naar beneden stromen. Het stroomde sprankelend over rotsen en stortte vrolijk in watervalletjes naar beneden. Het werd opgenomen door andere beken en werd zo tot de levensrivier van de drukke stad.

Watermolens kwamen door zijn kracht in beweging.
 Tuinen werden door zijn water verfrist.
 Fonteinën gooiden het als diamanten in lucht.
 Zwanen zwommen sierlijk over zijn kristalheldere wateroppervlak.
 En kinderen lachten als zij in het zonnetje op de oevers speelden.

Maar het stadsbestuur bestond uit een groep harde zakenmannen. Zij controleerden de budgetten en vonden daarin het salaris van de 'bewaarder van de bronnen'. 'Waarom moeten we deze romantische bosbewoner betalen?' zei de penningmeester. 'We zien hem nooit; zijn werk is overbodig. Wanneer we net boven de stad een reservoir bouwen, kunnen we zijn diensten afschaffen en sparen we zijn salaris uit.' Zo stemde het stadsbestuur voor het afschaffen van de onnodige kosten voor een 'bronnenbewaarder' en bouwden ze een betonnen reservoir.

Toen het gereed was, werd het snel opgevuld met water om te zien of het werkte, maar het water leek niet hetzelfde te zijn. Het leek niet zo schoon te zijn en al snel dreef er groen schuim op het wateroppervlak. Er waren constant problemen met de delicate machines van de molen, want ze slipten dicht met slijm en de zwanen vonden een ander thuis buiten de stad. Ten slotte woedde er ook nog een epidemische ziekte en in elke straat en elk huis was wel een zieke te vinden. Het stadsbestuur kwam opnieuw samen. Bedroefd zagen ze de plicht van de stad onder ogen en vrijuit gaven ze toe dat ze een fout hadden gemaakt in het ontslag van de 'bewaarder van de bronnen'.

Ze zochten hem op in zijn kluisenaarshut hoog in de heuvels en smeekten hem terug te keren naar zijn vroegere werk, dat hem veel vreugde had bezorgd. Blij ging hij akkoord en hij begon opnieuw zijn rondes te doen. Niet lang daarna stroomde er alweer helder water onder tunneltjes van varens en mossen. Het liep sprankelend in het gereinigde reservoir.

De watermolens draaiden weer als vanouds.
 De stank verdween.
 De ziektes verminderden en de spelende kinderen lachten in de zon omdat de zwanen weer waren teruggekeerd.

Vrouwen, en in het bijzonder moeders, zijn 'bronnenbewaarders'. Onze tijd heeft een grote behoefte aan 'bronnenbewaarders'. De bronnen zijn vervuild. Wanneer de afbraak van het gezinsleven doorgaat, zal het land kapotgaan. Wanneer de 'bronnenbewaarders' hun post verlaten of ontrouw zijn aan hun verantwoordelijkheden, ziet de toekomst van dit land er zwart uit. Deze generatie heeft bronnenbewaarders nodig die moedig genoeg zijn om de vervuilde bronnen te zuiveren. Het is geen gemakkelijke taak, en het is ook niet populair, maar het moet gedaan worden omwille van onze kinderen, en de jonge vrouwen van vandaag moeten het doen. Vrouwen hebben een nobele taak te vervullen!⁸

8 Deel uit de preek 'Keepers of the Springs' van Peter Marshall (1902-1949), www.chapellibrary.org

DEZE STUDIEGIDS HOORT BIJ HET BOEK 'VROUW VANDAAG'

VROUW VANDAAG | UITGEVERIJ GROEN | ISBN 9789088972737 | MARIEKE DEN BUTTER, WILMA SAMYN

Mocht je het fijn vinden om als vrouw regelmatig bemoedigd te worden, kijk dan op www.facebook.com/100BVM, volg ons op Instagram via [@sieraadvoorgod](https://www.instagram.com/sieraadvoorgod) of neem een kijkje op onze website: www.sieraadvoorgod.org